

YHTEISTOIMINTASOPIMUS

JYVÄSKYLÄN KAUPUNKISEUDUN TOIMIVALTAINEN JOUKKOLIIKENNEVIRANOMAINEN

1. SOPIMUKSEN SOPIJAOSAPUOLET JA TARKOITUS

Tämän sopimuksen sopijaosapuolia ovat Laukaan ja Muuramen kunnat sekä Jyväskylän kaupunki (jäljempänä sopijakunnat), joiden aluetta kutsutaan tässä Jyväskylän kaupunkiseudeksi.

Tällä sopimuksella sovitaan 3.12.2009 voimaan astuneiden Euroopan parlamentin ja neuvoston antaman asetuksen mukaisista rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista (palvelusopimusasetus, PSA) sekä kansallisen joukkoliikennelain mukaisesti yksinomaan sopijakuntien alueella harjoitettavan reitti- ja kutsujoukkoliikenteen lupaviranomaisesta, muista palvelusopimusasetuksessa ja joukkoliikennelaissa paikalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyistä tehtävistä sekä muista kuntien sopimista joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten tehtävistä.

Sopijakunnat hoitavat edellä esitetyt tehtävät kuntalain 76 § ja 77 § mukaisesti siten, että Jyväskylän kaupunki vastuukuntana perustaa niistä huolehtimaan yhteisen toimielimen.

2. YHTEISTOIMINNAN TAVOITTEET JA YLEISET PERIAATTEET

Yhteistoiminnan tavoitteena on toteuttaa kuntarajat ylittävää yhteistyötä joukkoliikenteen järjestämisessä joukkoliikennelain mukaisesti sekä kehittää ja koordinoida seudullista joukkoliikennettä ja kuntien henkilökuljetuksia siten, että joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten palvelutaso paranee ja palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti ja edullisesti.

Kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomaisen toimivalta-alueelle laaditaan yhteinen joukkoliikennesuunnitelma ja siihen liittyvä palvelutasotavoite, jossa otetaan huomioon kuntien itse määrittelemät lähtökohdat ja tavoitteet. Toimivalta-alueen joukkoliikenteen kilpailutus tehdään niin, että saavutetaan kunnille edullisin lopputulos ja erikokoisilla linja-autoliikenneyhtiöillä on mahdollisuus menestyä tarjouskilpailuissa.

Yhteistoiminnassa myös:

- huolehditaan sopijakuntien edunvalvonnasta valtionavustusten ja valtion hankkiman ostoliikenteen suunnittelussa ja avustusten hakemisessa
- suunnitellaan muiden joukkoliikenteen toimivaltaisten viranomaisten kanssa seudun joukkoliikennepalveluiden kytkentä ja yhteensovittaminen laajempaan joukkoliikennejärjestelmään.
- suunnitellaan sopijakuntien ja niiden eri toimialojen järjestämiä henkilökuljetuksia, ja koordinoidaan niitä joukkoliikennepalvelujen kanssa.

3. UUELLEEN JÄRJESTETTÄVÄT TEHTÄVÄT

Uudelleenjärjestely koskee joukkoliikenneviranomaisen tehtäviä uuden joukkoliikennelain mukaisesti. Lainsäädännön muuttuessa myös yhteistoimintasopimukseen sisältyvät tehtävät muuttuvat vastaavasti.

Yksinomaan sopijakuntien muodostamalla alueella harjoitettavan reitti- ja kutsujoukkoliikenteen lupaviranomaisena toimii Jyväskylän kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta.

Sopijakuntien ja niiden eri toimialojen tarvitsemien henkilökuljetusten asiantuntijapalvelut, kuten kuljetusten suunnittelun ja hankinnan, hoitaa perustettava joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksikkö.

4. YHTEISET TOIMIELIMET

Joukkoliikennelautakunta

Joukkoliikenneviranomaisen tehtävien hoitamista varten perustetaan Jyväskylän kaupungin organisaatioon kuuluva Jyväskylän kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta. Sen toimivalta-alueeseen kuuluvat Laukaan ja Muuramen kunnat sekä Jyväskylän kaupunki.

Lautakunnassa on viisi (5) jäsentä, joista Jyväskylän kaupunki valitsee kolme (3) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen ja Laukaan ja Muuramen kunnat kukin yhden (1) jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen. Vaihtoehtoisesti lautakunnassa on 7 jäsentä, Jyväskylällä 4, Laukaalla 2 ja Muuramalla 1. Kuntien kesken neuvotellaan lautakunnan jäsenvalinnat siten, että lautakunnan kokoonpano täyttää tasa-arvolain vaatimukset ja vastaa valtuustoissa edustettuina olevien puolueiden voimasuhteita.

Jyväskylän kaupunki valitsee asettamistaan jäsenistä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Joukkoliikennelautakunnassa asiat esittelee johtosäännössä määrätty kaupungin viranhaltija.

Läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa on Jyväskylän kaupunginhallituksen edustajalla ja sopimuskuntien kunnan- tai kaupunginjohtajalla sekä teknisen toimen johtajalla tai vastaavalla viranhaltijalla.

Joukkoliikennelautakunnan toimintaa ohjaavat ja kuntalaki ja Jyväskylän kaupunginvaltuuston hyväksymät johtosääntö ja hallintosääntö.

Lautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta joukkoliikenneviranomaisena ovat:

- valmistelee ja tekee kunnille esityksen toimivalta-alueensa joukkoliikenteen tavoitteellisesta palvelutasosta
- päättää ja toimeenpanee toimivalta-alueensa joukkoliikenteen palvelutason, ja hintavelvoitteet (lipputyypit, lippujen asiakashinnat ja lipputuen osuuden) Jyväskylän osalta sekä muiden kuntien osalta niiden tekemien esitysten pohjalta

- päättää yksinomaan toimivalta-alueensa sisällä harjoitettavan joukkoliikenteen järjestämistavasta
- päättää yksinomaan toimivalta-alueellansa harjoitettavan joukkoliikenteen hankinnasta
- myöntää lupaviranomaisena yksinomaan toimivalta-alueellaan harjoitettavaan reittiliikenteeseen ja kutsujoukkoliikenteeseen luvat liikenteenharjoittajien hakemuksesta
- päättää kuntien ja valtion toimivalta-alueensa joukkoliikenteeseen osoittamien tukien, avustusten ja määrärahojen hakemisesta ja käyttämisestä
- antaa lausunnot toisen joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen toimivalta-alueeseen kuuluvasta liikenteestä
- hoitaa muut joukkoliikennelaissa ja palvelusopimusasetuksessa paikalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle määrätyt tehtävät

Lisäksi lautakunnalla on seuraavia tehtäviä:

- laatii joukkoliikenteen talousarviot, toimintasuunnitelmat ja tilinpäätökset sekä huolehtii tehtäviinsä liittyvästä seurannasta, raportoinnista ja tietojen hallinnasta (lautakunnan talousarvio sisältää kaiken Jyväskylän kaupungin joukkoliikennerahoituksen, kuten lippuet sekä palvelu- ja asiointiliikenteiden ostot)
- selvittää joukkoliikenteen palvelutarpeita, huolehtii kuntalaisten vaikuttamismahdollisuudesta ja laatii joukkoliikennesuunnitelmia
- osallistuu liikennejärjestelmä- ja maankäyttösuunnitteluun sekä joukkoliikenteen infran, maksujärjestelmien ja informaatiojärjestelmien kehittämiseen.
- koordinoi joukkoliikenteen ja kuntien järjestämien henkilökuljetusten seudullista yhteistyötä
- huolehtii yhdessä liikennöitsijöiden kanssa joukkoliikenteen tiedottamisesta ja markkinoinnista

Muutoin lautakunnan toiminnassa noudatetaan soveltuvin osin mitä Jyväskylän kaupungin johtosäännöissä on lautakuntien tehtävistä ja ratkaisuvallasta määrätty.

Jyväskylän kaupunginhallituksella ei ole kuntalain 51 §:ssä tarkoitettua otto-oikeutta joukkoliikennelautakunnan käsittelemiin asioihin lukuun ottamatta päätösten laillisuusvalvonnan edellyttämää otto-oikeutta.

Kaupunkiseudun joukkoliikennetyöryhmä

Kuntien ja joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksikön välistä yhteistyötä ja asioiden valmistelua varten perustetaan joukkoliikennetyöryhmä, johon Jyväskylä, Laukaa ja Muurame nimeävät edustajansa. Työryhmän nimeää itselleen puheenjohtajan ja sihteerin joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksiköstä. Ryhmä tekee yhteistyötä koko Keski-Suomen joukkoliikennetyöryhmän kanssa.

Joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksikkö

Lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta sekä henkilökuljetusten asiantuntijapalveluista – kuten kuljetusten suunnittelusta ja hankinnasta - huolehtii Jyväskylän kaupungin organisaatioon perustettava joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksikkö kaupunkiseudun joukkoliikennetyöryhmän tuella. Yksikön vastuuhenkilönä toimii joukkoliikenneinsinööri, jonka lisäksi yksikössä on tarvittava määrä joukkoliikenne- ja henkilökuljetusasiantuntijoita.

5. TALOUS JA KUSTANNUSTEN JAKO

Toiminnan kustannusten jaossa noudatetaan seuraavia periaatteita:

Joukkoliikennelautakunnan sekä joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksikön toimintakustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen suhteessa. Seudun yhteisten suunnittelu- tutkimus- ja kehityshakkeiden kustannukset jaetaan yleensä asukaslukujen suhteessa, mutta muunlaisesta jaosta voidaan sopia kuntien välillä tapauskohtaisesti.

Kaupunki- ja seutulippujen hintavelvoitteiden määrittämisestä (lipputuesta) aiheutuvista kustannuksista vastaa kukin kunta omalta osaltaan.

PSA:n mukaisesti hankitun liikenteen kustannukset jaetaan seuraavasti:

- Kunnan sisäisen liikenteen kustannuksista vastaa asianomainen kunta. Kunnilla on oikeus ostaa omalla kustannuksellaan lisäliikennettä.
- Kuntien välisen joukkoliikenteen kustannukset jaetaan niiden kuntien kesken, joita ko. liikenne palvelee kuntalaisten matkustuksen (lipputulosten) suhteessa. Tätä kustannusjakoa sovelletaan joukkoliikennelaisissa määritellyn siirtymäajan päätyttyä eli 1.7.2014 alkaen.

Viranomaistoiminnan ja edellä mainittujen hankkeiden kustannukset katetaan kuntien maksuosuuksilla, hankkeisiin saatavilla valtionavustuksilla sekä muilla mahdollisilla tuloilla.

Joukkoliikennelautakunta laatii Jyväskylän kaupunginvaltuustolle esityksen seuraavan kalenterivuoden talousarvioksi.

Talousarvion valmistelussa on sopijakunnille varattava tilaisuus esityksen tekemiseen yhteistoiminnan tavoitteista ja rahoituksesta. Tätä varten seuraavan kalenterivuoden alustava talousarvio toimitetaan jäsenkunnille 30.9. mennessä ja hyväksytyt talousarvio 15.1. mennessä.

Talousarviossa esitetään yhteistoiminnan tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat sekä kaupungin koko joukkoliikennerahoitus ja osoitetaan rahoitustarpeen kattaminen sopijakuntien maksuosuuksilla ja muilla tuloilla. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset yhteistoiminnan hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää Jyväskylän kaupunginvaltuusto. Esitys muuttamisesta on annettava sopijakunnille tiedoksi hyvissä ajoin ennen asian käsittelyä.

Joukkoliikennelautakunta seuraa talousarvion toteutumista ja valvoo sen noudattamista.

Sopijakunnan maksuosuus yhteistoiminnan menoihin määräytyy toimintavuoden toteutuneiden kustannusten perusteella. Maksuosuutta määrättäessä toteutuneista kustannuksista vähennetään näihin myönnettyt valtionavustukset ja muut toimintatuotot. Kuntien maksuosuuden suuruinen ennako laskutetaan neljännesvuosittain. Lopulliset maksuosuudet maksetaan tai liikaa perityt ennakot palautetaan vuosittain heinäkuun loppuun mennessä.

6. NEUVOTTELU- JA LAUSUNTOMENETTELYT SEKÄ SOPIMUKSEN SEURANTA

Muista kuin talousarvioon ja -suunnitelmaan liittyvistä neuvotteluista ja lausunnoista sovitaan seuraavaa:

Toimivalta-alueen yhteinen palvelutasomäärittely laaditaan määräajaksi.

Joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksikkö valmistelee esityksen palvelutasomäärittelyksi. Joukkoliikennelautakunta hyväksyy sen alustavasti ja pyytää siitä kuntien lausunnot. Joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksikkö laatii kuntien lausuntojen pohjalta esityksen palvelutasomäärittelyksi, jonka joukkoliikennelautakunta hyväksyy ja toimeenpantee.

Suunnitteilla olevista joukkoliikennemuutoksista ja muista kuntien kustannuksiin vaikuttavista muutoksista joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksikkö neuvottelee niiden kuntien kanssa, joita muutokset koskevat.

Liikennöintisuunnitelmista ja joukkoliikenteen palvelutasoon ja kustannuksiin vaikuttavista merkittävistä järjestelyistä pyydetään asianosaisilta kunnilta lausunnot.

Sopimuksen toteutumista seurataan kerran vuodessa pidettävässä arviointikokouksessa, jonka joukkoliikenneyksikkö järjestää. Kunnat nimeävät seurantakokoukseen edustajansa.

7. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO, IRTISANOMINEN JA MUUTOKSET

Sopimus astuu voimaan 1.1.2012.

Sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopijakunta voi irtisanoa yhteistyösopimuksen kunkin vuoden kesäkuun loppuun mennessä ja irtisanominen astuu voimaan seuraavan vuoden 1. päivänä. Irtisanominen merkitsee sitä, että sopijakunta luopuu sopimuksen tarkoittamasta yhteistyöstä.

Tämän sopimuksen muuttaminen edellyttää kaikkien sopijakuntien suostumusta, lukuun ottamatta kohdassa 3 mainittuja muutoksia lainsäädännön muuttumisen johdosta.

Joukkoliikennelautakunta voi tehdä yhteistoimintasopimukseen kuntien neuvottelemia vähäisiä ja teknisluonteisia tarkistuksia

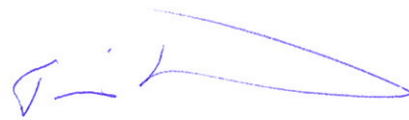
8. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan keskinäisin neuvotteluin. Tarvittaessa neuvottelujen pohjaksi pyydetään Suomen Kuntaliiton asiantuntijalausunto. Jos ratkaisua ei näin synny, erimielisyydet ratkaistaan Jyväskylän käräjäoikeudessa.

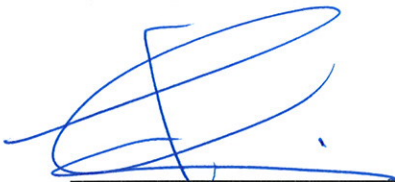
Allekirjoitukset

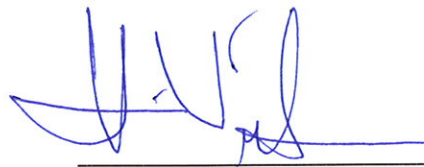
Timo Koivisto
apulaiskaupunginjohtaja
Jyväskylän kaupunki

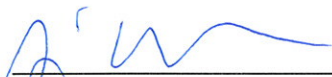
Tiina Mikkola
kaupungin lakimies
Jyväskylän kaupunki

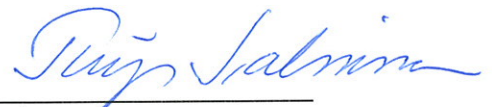
Esko Koliseva
kunnanjohtaja
Laukaan kunta

Kalevi Virtanen
ympäristötoimenjohtaja
Laukaan kunta

Ari Ranta-aho
kunnanjohtaja
Muuramen kunta

~~Samu Niemi~~ Tuija Salminen
vs. hallintojohtaja
Muuramen kunta